

Etelä-Karjalan oikeudenmukaista siirtymää koskeva suunnitelma (JTF-rahasto)

Maakuntahallitus 28.03.2022 § 46
26/05.01/2022

Valmistelija

Jari Lantta
puh. +358 40 524 0540
jari.lantta@ekarjala.fi

EU:n alue- ja rakennepolitiikan ohjelmakaudella 2021-2027 otetaan käyttöön EAKR- ja ESR+ -rahastojen rinnalle uusi oikeudenmukaisen siirtymän rahaston, JTF (Just Transition Fund). Rahaston tarkoituksena on tuen antaminen alueille, joihin kohdistuu sosioekonomisia haasteita sen vuoksi, että EU siirtyy ilmastoneutraaliin talouteen vuoteen 2050 mennessä. JTF:n tavoitteena on lieventää ilmasto siirtymän haitallisia vaikutuksia tukemalla alueita ja työntekijöitä, joihin siirtymä vaikuttaa eniten. JTF-rahastosta tuetuilla toimilla tuetaan paikallisen talouden monipuolistamista ja lievennetään ilmastotoimien kielteisiä vaikutuksia työllisyyteen.

Suomessa JTF-rahoitus kohdistetaan turpeen energiakäytön vähentämisestä syntyviin sosioekonomisiin haasteisiin ja aluetaloudellisiin vaikutuksiin. Hallitus on sitoutunut puolittamaan turpeen energiakäytön vuoteen 2030 mennessä.

Suomessa turvetoimiala työllistää noin 2500 htv. Turvetoimiala työllistää Etelä-Karjalassa n. 90 htv. Päästöoikeuksien hinnan pysyessä korkealla tasolla Etelä-Karjalan energiaturpeen kulutuksen ja tuotannon arvioidaan loppuvan lähes kokonaan vuoteen 2024 mennessä.

JTF-toimia ei kuitenkaan rajata pelkästään turvealueisiin. Oleellista on, että toimenpiteiden hyöty suuntautuu turvetoimialan välittömien tai välillisten haittojen vaikutusalueeseen. Elinkeinojen monipuolistamisen toimenpiteet kohdistuvat pääosin turvetoimialan ulkopuolisille sektoreille. JTF-toimet luetaan kokonaisuutena ilmastotoimiksi, mutta JTF-toimilta ei edellytetä päästövähennystavoitteita.

Suomen JTF+ valtio -rahoituksen määrä on 644 milj. €. Valtioneuvoston linjauksen mukaisesti Etelä-Karjalaan kohdennetaan n. 27,4 milj. €. Rahasto on 47,4 % maakunnan EU:n alue- ja rakennepolitiikan rahoituksesta.

JTF-rahoituksen käytön edellytyksenä on alueelliset oikeudenmukaisen siirtymän suunnitelmat. JTF-rahoitus tullaan käyttämään maakunnassa ao. suunnitelman mukaisesti.

Työ- ja elinkeinoministeriö pyysi ensimmäiset luonnokset maaliskuussa 2021. Etelä-Karjalan suunnitelma toimitettu 18.3 TEM:öön. Alueelliset suunnitelmat etenevät ministeriön ja valtioneuvoston kautta komission viralliseen käsittelyyn kevään aikana. Jos komissio hyväksyy kaikkien maakuntien suunnitelmat, JTF voisi käynnistyä arviolta syksyllä 2022. Komission käsittelyyn lähetettävän siirtymäsuunnitelma on käsitelty Etelä-Karjalan maakunnan yhteistyöryhmässä 14.3.2022.

Päätösehdotus

Maakuntahallitus merkitsee siirtymäsuunnitelman tiedoksi.

Päätös

Merkittiin tiedoksi.